

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE

nr 17/1990-91 med anledning av

1) ltm Lasse Wiklöfs m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen angående energibesparingar inom produktion och hushåll och

2) ltl Christina Hedman-Jaakkolas hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om utarbetande av ett energisparprogram.

Landstinget har den 18 mars 1991 inbegärt finansutskottets yttrande över motionerna, vilka utskottet med stöd av 23 § 2 mom. arbetsordningen beslutat handlägga i ett sammanhang. Utskottet, som hört överinspektören Tor-Erik Söderlund, får härmed anföra följande.

I hemställningsmotion nr 56/1990-91 föreslås att landskapsstyrelsen vidtar åtgärder i syfte att uppnå energibesparingar inom produktion och hushåll. Enligt motionärerna är det av stor samhällsekonomisk och miljöpolitisk betydelse att vi hushåller med vår energi. I hemställningsmotion nr 61/1990-91 efterlyses ett energisparprogram för att begränsa elkonsumtionen.

Landstinget har vid åtminstone två tidigare tillfällen behandlat liknande motioner. Med anledning av hemställningsmotion nr 75/1987-88 (Fu bet.nr 2/1988-89) konstaterade landstinget att landskapsförvaltningen använder elström i den omfattning som krävs för att uppfylla allmänhetens krav på offentlig service samt i den omfattning som förutsätts i arbetsmiljöbestämmelserna. Det ansågs vidare att det inom kommuner och bland privatpersoner redan fanns ett intresse av att begränsa elkonsumtionen, varför landstinget beslöt förkasta motionen.

Vid behandlingen av hemställningsmotion nr 47/1989-90 (Fu bet.nr 13/1989-90) konstaterades att elkonsumtionen på Åland är ca 7100 kwh/år per person jämfört med 11000 kwh/år per person i riket och 14000 kwh/år per person i Sverige. Det framhölls att tillväxttakten de senaste 20 åren varit ca 5-6 procent i landskapet medan den i riket varit hälften så stor. En av anledningarna till att ökningen varit så stor i landskapet var enligt utskottet att de flesta småhus idag byggs med direkt-el på grund av de låga investeringskostnader detta är förknippat med. I utskottets betänkande nämndes bland de åtgärder, vilka är möjliga att vidta

nedbringandet av energiförlusterna i ledningarna. Det påpekades dock att för Ålands del torde energiförlusten i ledningarna vara ca 4 procent vilket måste anses som mycket litet med tanke på att motsvarande siffra i Sverige och Finland är ca 10 procent. Utskottet framhöll även att prishöjningar på elektricitet visat sig ge mycket litet resultat i sparhänseende. I stället har de stor inflationsdrivande effekt. Utskottet anförde ytterligare att Vattenfall i Sverige bedriver mycket omfattande kampanjer, vars material Ålands Kraftverksaktiebolag kan få ta del av och använda. Slutligen noterade utskottet att det i landskapets budget för år 1990 under moment 27.03.27 fanns upptaget 60.000 mark för information och rådgivning. Landstinget fann inte anledning till ytterligare åtgärder och förkastade därför motionen.

Med anledning av föreliggande motioner konstaterar utskottet att landskapsstyrelsen i det miljöpolitiska handlingsprogrammet anger att målsättningen för energihushållningen bl.a. är att minska på energikonsumtionen och uppmuntra användningen av alternativa förnyelsebara energikällor. Som åtgärdsförslag i detta avseende nämner landskapsstyrelsen bl.a. att fortsätta att undersöka möjligheterna av en anslutning till naturgasledningen mellan Sverige och Finland, att starta försöksverksamhet med vindkraft, att ge finansieringsstöd för energisnåla projekt samt för installation av alternativa energisystem såsom jordvärme, biogas, flis och sol- och vindkraft.

I landskapets budget för år 1991 under moment 27.03.40 finns upptaget 975.000 mark att användas för forskning och försöksverksamhet inom energihushållningen i huvudsak i Ålands teknologicentrums regi. Anslaget avser främst kostnader för uppförande av ett vindkraftverk. Vid Teknologicentret finns en heltidsanställd försöksledare med uppgift att bl.a. förverkliga vindkraftprojektet. Enligt vad utskottet erfarit kommer inom en snar framtid vindkraftverket att uppföras och tas i bruk. Vad gäller alternativa energiformer i övrigt kan nämnas att landskapsstyrelsen beviljat medel för installation av ett dieselkraftverk i kombination med solpaneler på Ledsöra i Vårdö. Vidare undersöker landskapsstyrelsen möjligheterna av att inrätta en anläggning för biogasutvinning eventuellt vid lantmannaskolan.

Utskottet noterar att det i landskapets budget även för år 1991 under moment 27.03.27 finns upptaget 60.000 mark att användas för informations-, rådgivnings- och utbildningsverksamhet för att effektivera användningen av energi och öka andelen inhemsk energi. Landskapet har tillsammans med Ålands Kraftverksaktie-

bolag, Ålands Elandelslag och Mariehamns stads Elverk använt medel ur anslaget för att utge broschyren "Spara med el", vilken distribuerats till samtliga åländska hushåll.

Under moment 27.03.49 finns dessutom ett anslag om 200.000 mark upptaget såsom understöd för energiinvesteringar. Anslaget får användas till betalning av understöd för främjande av användningen av inhemska energikällor, energisparande och ibruktagande av ny energiproduktionsteknologi.

Utskottet konstaterar sålunda att åtgärder vidtagits i syfte att främja energisparandet och utveckla alternativa energiformer. Utskottet föreslår därför förkastande av motionerna.

Ledmoten Tuominen har anmält avvikande åsikt och anser att motionerna borde ha godkänts.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå

att Landstinget måtte förkasta hemställningsmotionerna nr 56 och 61/1990-91.

Mariehamn den 4 april 1991

På finansutskottets vägnar:

Sven-Olof Lindfors
ordförande

Carina Strand
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sven-Olof Lindfors, viceordföranden Sundblom samt ledamöterna Lindbom, Olofsson och Tuominen.